

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
26.07.2021. - 30.07.2021.

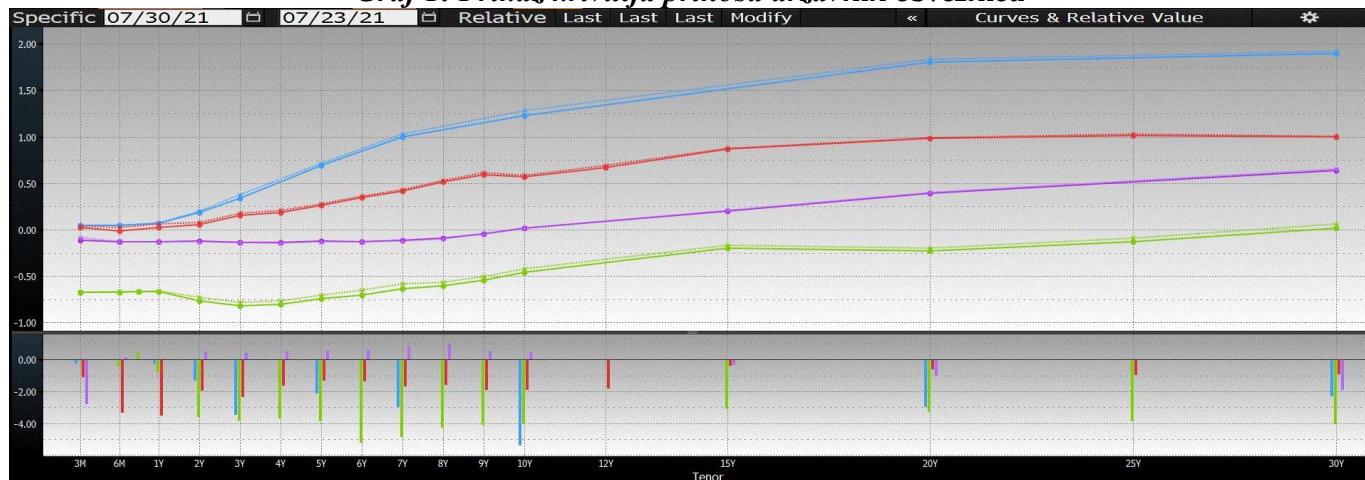
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	23.7.21	-	30.7.21	23.7.21	-	30.7.21	23.7.21	-	30.7.21	23.7.21	-	30.7.21
2 godine	-0,73	-	-0,76	0,20	-	0,18	0,08	-	0,06	-0,13	-	-0,12
5 godina	-0,70	-	-0,74	0,71	-	0,69	0,28	-	0,27	-0,13	-	-0,12
10 godina	-0,42	-	-0,46	1,28	-	1,22	0,58	-	0,57	0,02	-	0,02

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubilllove

Dospijeće	Prinosi		
	23.7.21	-	30.7.21
3 mjeseca	-0,661	-	-0,662
6 mjeseci	-0,669	-	-0,673
1 godina	-0,647	-	-0,645

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 30.07.2021. godine (pune linije) i 23.07.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica snažnijih zemalja EMU su tijekom proteklog tjedna smanjeni, te su se krajem tjedna našli blizu najnižih razina koje su u skorijem vremenskom razdoblju zabilježene. Točnije, nalaze se blizu razina koje su zabilježene u veljači ove godine. Pad prinosa rezultat je pojačane zabrinutosti zbog širenja novog delta soja virusa i njegovog utjecaja na ekonomski rast, usprkos tomu što su ekonomije počele da se pojačano otvaraju. Prednji dio (dospijeća do 3 godine) krive prinosa EMU je trenutno inverzan, što se najčešće tumači kao signal ekonomskog usporjenja. U drugoj polovici tjedna prinosi su nastavili da se smanjuju nakon pesimističnog tona iz Feda, a što je potaklo tražnju za sigurnim investicijama poput obveznica. Pažnja investitora sada je usmjerena ka podacima o inflaciji i ECB. Deutsche Bundesbank je ranije objavila da bi inflacija u Njemačkoj mogla da raste do 4% u ovoj godini, što je razina koja nije zabilježena od razdoblja kada je uvedena zajednička valuta, EUR, odnosno u posljednja dva desetljeća. Usprkos tomu što su mnoge sile koje utječu na inflaciju privremene, što ECB ponavlja, podatci koji su objavljeni pojačavaju pitanja o tomu da li će kreatori monetarne politike početi sa ublažavanjem monetarnih stimulansa brže nego što se ranije očekivalo.

ECB ne gubi vrijeme u procesima prilagođavanja okvira monetarne politike i strategije koja je objavljena početkom ovog mjeseca. IV ECB je 22. srpnja objavilo promjene smjernica u vođenju monetarne politike, a Bloomberg Economics očekuje da će u rujnu biti najavljene dodatne kupovine aktive. Očekuje se da bi moglo doći do povećanja otkupa obveznica za 25 milijardi EUR mjesečno, što znači da bi ukupni mjesečni otkup mogao iznositi oko 105 milijardi EUR do kraja tekuće godine, prije najave obustavljanja postojećeg PEPP programa.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Povjerenje potrošača (Eurozona) F	SRPANJ	-	-4,4	-4,4
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	LIPANJ	8,2%	8,3%	15,8%
3.	Ifo povjerenje investitora (Njemačka)	SRPANJ	103,6	101,2	104,0
4.	Stopa nezaposlenosti (Njemačka)	SRPANJ	5,8%	5,7%	5,9%
5.	Inflacija (Njemačka, G/G) P	SRPANJ	3,2%	3,8%	2,3%
6.	Poslovno povjerenje (Belgija)	SRPANJ	-	10,1	9,8
7.	GDP (Belgija, Q/Q) P	II tromjesečje	-	1,4%	1,0%
8.	Inflacija (Belgija G/G)	SRPANJ	-	2,27%	1,63%
9.	Povjerenje potrošača (Finska)	SRPANJ	-	4,4	4,6
10.	Stopa nezaposlenosti (Finska)	LIPANJ	-	7,6%	9,6%
11.	Povjerenje potrošača (Francuska)	SRPANJ	102	101	102
12.	GDP (Francuska Q/Q) P	II tromjesečje	0,8%	0,9%	-0,1%
13.	Inflacija (Francuska, G/G) P	SRPANJ	1,0%	1,2%	1,5%
14.	Povjerenje potrošača (Italija)	SRPANJ	115,5	116,6	115,1
15.	Ekonomsko povjerenje (Italija)	SRPANJ	-	116,3	112,8
16.	Stopa nezaposlenosti (Španjolska)	II tromjesečje	15,10%	15,26%	15,98%
17.	Inflacija (Španjolska, G/G) P	SRPANJ	2,7%	2,9%	2,7%

SAD

U srijedu je završena sjednica FOMC-a, na kojoj je Fed zadržao referentnu kamatnu stopu nepromijenjenom, te je najavljeno da će održavati prilagodljivu monetarnu politiku sve dok inflacija neko vrijeme ne bude iznad razine od 2% tako da prosjek inflacije bude 2% i da dugoročna inflatorna očekivanja budu dobro usidrena na 2%. Predsjednik Fed-a Powell je istaknuo da Fed smatra da će u narednih nekoliko godina biti učinjen napredak ka maksimiziranju zaposlenosti, iako i dalje postoje određene prepreke za dostizanje „značajnog budućeg napretka“. Pored toga, Powell je dodao da će momenat ublažavanja monetarnih stimulansa ovisiti o ekonomskim pokazateljima.

GDP je prema objavljenim preliminarnim podacima u II tromjesečju povećan za 6,5% u odnosu na prethodno tromjesečje prilagođeno godišnje, ispod očekivanja (8,4%), nakon što je u prethodnom tromjesečju zabilježeno povećanje od 6,3%. Tempo rasta GDP je bio sporiji od očekivanja ekonomista, pa su poduzeća morala ponovo da povuku oskudne zalihe kako bi zadovoljila veliku potražnju. Ograničenja u opskrbi, koja su rezultirala nedostatkom motornih vozila i nekih kućnih aparata, otežavaju kompanijama da dopune svoje zalihe.

Boeing planira da smanji broj zaposlenih, ali za 10.000 manje nego što se očekivalo u jeku pandemije, pod utjecajem ubrzanog oporavka tržišta. Dobit koju su objavili Apple, Alphabet i Microsoft je pokazala da je potražnja za digitalnim uslugama i uređajima nastavila da raste, što ukazuje na to da su tehnološke kompanije imale najviše koristi od postupnog oporavka u ovoj godini, a ujedno je i dokazano da je to bio jedan od najelastičnijih sektora tijekom ekonomskog pada izazvanog pandemijom Covid19.

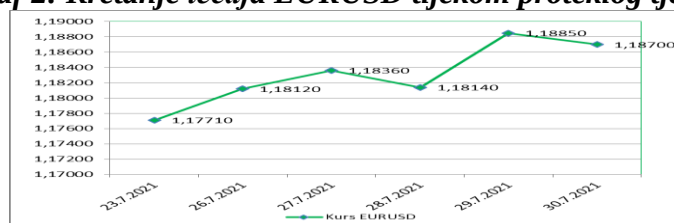
Investitori koji su tražili jasne smjernice kada će Fed početi da smanjuje masivne kupovine obveznica su ostali bez jasnog odgovora, te su usmjereni na konferenciju u Jackson Holeu koja će se održati u kolovozu. Senat je u nedjelju radio na finaliziranju zakona kako bi mogao nastaviti sa planom infrastrukturnog paketa vrijednog 1 bilijun USD koji bi bio usmjeren na ceste, željeznice, brži internet i drugu infrastrukturu. Lider većine u Senatu Schumer je izjavio da se sastavljanje zakona uskoro završava, te da bi Senat mogao uskoro početi glasovati o svim relevantnim amandmanima.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Prodaja novih kuća (M/M)	LIPANJ	3,5%	-6,6%	-7,8%
2.	Aktivnosti prerađ.sektora Fed iz Dalasa	SRPANJ	31,6	27,3	31,1
3.	Porudžbine trajnih dobara P	LIPANJ	2,2%	0,8%	3,2%
4.	FHFA indeks cijena kuća (M/M)	SVIBANJ	1,6%	1,7%	1,8%
5.	Indeks povjerenja potrošača	SRPANJ	123,9	129,1	128,9
6.	Indeks prerađivačkog sektora Feda iz Ričmonda	SRPANJ	20	27	26
7.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	23. srpnja	-	5,7%	-4,0%
8.	Veleprodajne zalihe (M/M) P	LIPANJ	1,1%	0,8%	1,3%
9.	GDP (Q/Q) P	II tromjesečje	8,4%	6,5%	6,3%
10.	Osobna potrošnja P	II tromjesečje	10,5%	11,8%	11,4%
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	24.srpnja	385.000	400.000	424.000
12.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	17.srpnja	3.183.000	3.269.000	3.262.000
13.	Indeks raspoloženja potrošača	25.srpnja	-	53,2	51,5
14.	Osobna primanja	LIPANJ	-0,3%	0,1%	-2,2%
15.	PCE deflator (G/G)	LIPANJ	4,0%	4,0%	4,0%
16.	Indeks raspoloženja potrošača Sveuč.iz Mičigena F	SRPANJ	80,8	81,2	80,8

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1771 na razinu od 1,1870.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Izvješće zakonodavaca je pokazalo da će Vlada Velike Britanije desetljećima biti izložena financijskim rizicima zbog enormne fiskalne potrošnje tijekom pandemije u vrijednosti 372 milijarde GBP, te da je više od 2 milijarde GBP potrošeno na neupotrebljivu zaštitnu opremu. Kroz dva izvješća o odgovoru premijera Johnsona i Vlade na pandemiju Covid19, Parlamentarni odbor za javne račune je istaknuo da neke lekcije moraju biti naučene, prije nego se provede javna istraga tijekom 2022. godine. Ekonomija Velike Britanije raste najbržim tempom u posljednjih 80 godina i vodeći ekonomski prognostičari smatraju da bi se mogla oporaviti i vratiti na pretpandemijske razine do kraja ove godine. Tijekom 2020. godine ekonomija Velike Britanije je zabilježila kontrakciju od 9,8% i bila je ekonomija sa najlošijim performansama unutar grupe G7. Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da BoE ne bi trebalo da smanjuje obujam kvantitativnih olakšica, moguće sve do 2022. godine, jer je skoriji rast inflacije vjerojatno privremen, te će Covid19 i dalje ostati prijetnja po ekonomiju. U tom kontekstu, Vlieghe je istaknuo da je zadržavanje trenutnih monetarnih stimulansa bar u narednih nekoliko tromjesečja odgovarajuće, a možda i duže od toga. Vlada Velike Britanije je odobrila plan ponovnog otvaranja granica za strane turiste, usprkos upozorenjima da takav potez predstavlja “čisti rizik za javno zdravlje”. Milijuni potpuno cijepljenih putnika će iz SAD i EU imati mogućnost ulaska u Veliku Britaniju bez obveze da provedu u karantinu deset dana. Očekuje se da će ova odluka biti primijenjena i na druge zemlje u narednim mjesecima. Viši zvaničnici su upozorili da bi dozvola slobodnog ulaska građana iz EU koji su cijepljeni cjepivom koje nije odobreno u Velikoj Britaniji, mogla narušiti imunitet građana Velike Britanije protiv Covid19.

Časopis Times je u subotu objavio članak o stavovima MPC BoE o pitanju monetarne politike, u kojem se očekuje jednoglasna odluka na sastanku BoE, koji će se održati 5. kolovoza, da kamatne stope ostanu nepromjenjene tijekom ovog mjeseca. Odbor čini osam članova, jer se čeka imenovanje Haldanovog nasljednika. Očekuje se da će BoE tijekom narednog tjedna preokrenuti ključnu osnovu monetarne politike, ublažavanjem kvantitativnih olakšica, prije povećanja kamatnih stopa.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SRPANJ	11,9%	10,5%	13,4%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	LIPANJ	0,5	0,3	0,4
3.	Odobreni hipotekarni krediti	LIPANJ	84.500	81.300	86.900
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	LIPANJ	-	6,9%	7,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,85589 na razinu od 0,85372, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3748 na razinu od 1,3904.

JAPAN

Guverner Kuroda je izjavio da će BoJ poduzeti korake koji se smatraju bitnim u suočavanju sa klimatskim promjenama i koje je spremna modificirati ukoliko bude bilo potrebno. Kuroda je izjavio da BoJ mora pomoći privatnom sektoru u borbi protiv klimatskih promjena, jer bi sve veće prirodne katastrofe i prelazak na društvo bez ugljika na kraju mogle utjecati na ekonomska, cjenovna i financijska kretanja na tržištu.

Rezime srpanjskog sastanka BoJ je pokazao da kreatori monetarne politike BoJ nisu uznemireni zbog sve glasnije globalne rasprave o povlačenju poticaja, zauzimajući stav da je prerano za pooštavanje monetarne politike. Član odbora BoJ Noguch je izjavio da se stvaraju uvjeti za pokretanje rasprave o novoj strategiji, kojom bi postigli ciljanu razinu inflacije BoJ krajem ove godine, dok se ekonomija izvlači iz krize izazvane Covid19. Noguch je dodao da BoJ može odgoditi proširenje poticaja ukoliko ekonomski udar ne poremeti oporavak Japana.

Prema anketi koju je sproveo Nikkei Asian Review, premijer Japana Suga je ocijenjen rekordno niskim ocjenama u srpnju, što je za većinu predstavljalo nagovještaj kraja njegovog mandata. Podrška Suginom kabinetu je smanjena na 9% sa 34% u lipnju, što je najlošija ocjena za japanskog lidera u posljednjih 9 godina, na što je snažno utjecao nagli rast broja zaraženih od Covid19, koji je prouzrokovao četvrto izvanredno stanje u Tokiju uoči Olimpijskih igara.

BoJ je imenovala Takuji Kawamotoa, jednog od najistaknutijih ekonomista na čelo Odjela za izradu monetarne politike.

Ministar ekonomije Nishimura je izjavio da će Japan djelovati „bez oklijevanja“ kako bi ublažio ekonomski udar pandemije Covid19, signalizirajući spremnost Vlade da sastavi još jedan paket potrošnje kojim bi smanjili utjecaj svjetske krize na ekonomski rast. Odlučeno je da se proširi izvanredno stanje i u tri regije u blizini Tokija, kao i zapadnoj provinciji Osaka, kako se broj zaraženih povećava, čime se odlaže ionako krhki ekonomski oporavak.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	SRPANJ	-	52,2	52,4
2.	PMI indeks uslužnog sektora P	SRPANJ	-	46,4	48,0
3.	Kompozitni PMI indeks P	SRPANJ	-	47,7	48,9
4.	PPI indeks cijena uslužnog sektora (G/G)	LIPANJ	1,3%	1,4%	1,5%
5.	Vodeći indeks F	SVIBANJ	-	102,6	103,8
6.	Koicidirajući indeks F	SVIBANJ		92,1	95,3
7.	Stopa nezaposlenosti	LIPANJ	3,0%	2,9%	3,0%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	LIPANJ	20,7%	22,6%	21,1%
9.	Maloprodaja (G/G)	LIPANJ	0,2%	0,1%	8,3%
10.	Prodaja u robnim kućama i super.(G/G)	LIPANJ	0,5%	-2,2%	5,7%
11.	Indeks započelih kuća (G/G)	LIPANJ	6,8%	7,3%	9,9%

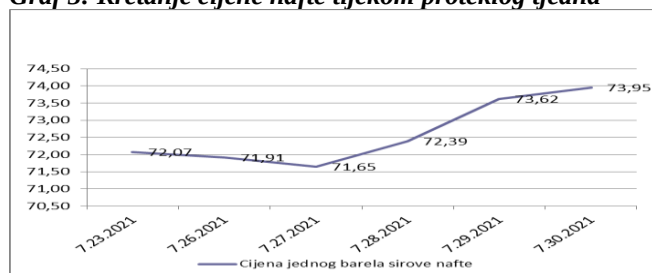
JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 130,11 na razinu od 130,23. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine 110,55 na razinu od 109,72.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 72,07 USD (61,23 EUR). Početkom tjedna cijena nafte se održavala na razini oko 72 USD po barelu i postupno se oporavljala nakon oštrog pada koji je zabilježen početkom prethodnog tjedna. Investitori trenutno očekuju da će se u skorijem razdoblju cijena održavati na razini od oko 70 USD po barelu. Do sredine tjedna cijena nafte je postupno smanjena zbog zabrinutosti investitora da bi globalna tražnja za ovim energentom mogla biti ublažena pod utjecajem rasta broja zaraženih virusom Covid19, usprkos tomu što su raniji podaci ukazali na pooštrevanje na strani ponude i na pojačanu stopu cijepljenja. Pored toga, sredinom tjedna su se pojavile špekulacije da su zalihe nafte u SAD smanjene u odnosu na prošli tjedan, ali takve vijesti, inicijalno, ipak nisu imale utjecaj na rast cijene ovog energenta. Međutim, nakon što su u srijedu uveče objavljeni podaci o stanju zaliha nafte u SAD, došlo je do postupnog rasta cijene. Podatci su ukazali da su zalihe nafte smanjene više nego što se očekivalo, čime je fokus investitora vraćen na uravnoteženu ponudu i tražnju za ovim energentom, što je imalo veći utjecaj na rast cijene nafte nego zabrinutost zbog širenja infekcije Covid19. Zvanični podaci o stanju zaliha nafte u SAD su pokazali da su zalihe smanjene za 4,1 milijuna barela u prethodnom tjednu, što je najniža razina od siječnja 2020. godine. Ovi rezultati su protumačeni kao signal oporavka tražnje koji dolazi pod utjecajem ublažavanja restrikcija uvedenih zbog pandemije Covid19, usprkos tomu što se novi delta soj virusa nastavlja širiti.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 73,95 USD (62,30 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 2,61%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.802,15 USD (1.531,01 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je imala tendenciju rasta, koja je bila izraženija u drugoj polovici tjedna. Početkom tjedna cijena zlata se uglavnom kretala u uzanom rasponu oko 1.800 USD po unci, jer su investitori bili u iščekivanju rezultata sastanka FOMC-a koji je završen u srijedu uveče. Poseban fokus investitora bio je na eventualne signale o tome kada bi Fed mogao početi sa povlačenjem monetarnih stimulansa. U utorak je došlo do snažnijeg pada akcija u Kini, međutim, to se nije odrazilo na rast cijene zlata. Nakon što je završena sjednica FOMC-a na kojoj je odlučeno da kamatne stope ostanu nepromijenjene, kao i program kvantitativnih olakšica, što je doneseno jednoglasno, cijena zlata je nastavila tendenciju rasta. Rast cijene ovog plemenitog metala zabilježen je neposredno po okončanju sastanka i tijekom narednog dana, nakon što je tržište preispitalo priopćenja, te zaključilo da je Fed generalno potvrdio pesimistični stav o ekonomiji. Predsjednik Feda Powell je istaknuo da je ostalo mnogo toga što je potrebno uraditi da bi se počelo sa restriktivnijom monetarnom politikom. Pored toga, Powell je istaknuo da tržište rada još uvijek nema potrebnu snagu, te je sugerirao da je malo vjerojatno da u skorije vrijeme dođe do povećanja kamatnih stopa. Dodatnu podršku rastu cijene zlata u drugoj polovici tjedna dali su podaci sa tržišta rada u SAD koji su bili lošiji od očekivanja, kao i podaci za GDP u SAD koji su bili lošiji od očekivanja.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.814,19 USD (1.528,38 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je smanjena za 0,67%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

